

Początkiem wszechrzeczy jest woda.

Tales z Miletu

Woda jest składnikiem ciała wszystkich żywych organizmów. Ludzie, rośliny i zwierzęta przynajmniej w połowie składają się z wody.

Woda to najważniejsza substancja na Ziemi. Potrzebują jej wszystkie żywe organizmy: zarówno ludzie, jak i rośliny oraz zwierzęta. Większość z nich zaczyna swoje życie w wodzie, a potem mieszka w niej lub w jej pobliżu.

Polska jest jednym z najbardziej ubogich w wodę krajów Unii Europejskiej. Statystycznie na jednego Polaka rocznie przypada ok. 1600 m³ wody, nawet trzykrotnie mniej niż w pozostałych krajach UE. Nasze zasoby porównywalne są z Egiptem.

Przez wiele lat żyliśmy w przekonaniu, że wody nam nie brakuje. Jest łatwo dostępna i w nieograniczonej ilości. Praktycznie nic nie kosztuje. Dlatego osuszano bagna, meliorowano grunty, regulowano rzeki i prostowano ich bieg, aby woda jak najszybciej spłynęła do Bałtyku.

Dziś, gdy klimat się ociepla, lata robią się upalne, a zimy bezśnieżne, gdy zamiast dawnych okresów deszczowych mamy krótkotrwałe, katastrofalne ulewy, widać, że sami zafundowaliśmy sobie pustynię. Na własne życzenie. Zamiast pozbywać się wody, powinniśmy ją magazynować, by przetrwać okresy suszy. Podstawą powinna być mała retencja. Mała retencja polega na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach, zarówno naturalnych, jak i sztucznych, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju środowiska naturalnego.

Chodzi o to aby zatrzymać jak największą ilość wody w środowisku. Wyniki ostatnich kontroli wskazują jednak, że w Polsce nie doceniano znaczenia małej retencji dla zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego i ograniczania skutków długotrwałych susz.

Na naszym terenie występuje tendencja do rozbudowywania się, powstaje coraz więcej nawierzchni utwardzonych, nieprzepuszczalnych, takich jak drogi, place, powstaje wiele budynków, czyli zwiększa nam się powierzchnia dachów. To generuje problem nadmiernego nagrzewania się, mamy coraz mniej wody i roślin, coraz mniej wody wsiąka w glebę. Dlatego warto zagospodarowywać deszczówkę, łapać ją tam, gdzie można i albo opóźniać jej spływ do kanalizacji deszczowej, albo magazynować i wykorzystywać w okresach suszy.

Gmina
Wielka Wieś

MAŁOPOLSKA

homini
et terrae
STOWARZYSZENIE

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

wfośigw

wojewódzki fundusz
ochrony środowiska
i gospodarki wodnej
w Krakowie

Patronat Honorowy:

**Wicemarszałek Województwa
Małopolskiego Łukasz Smółka**

Prezes Zarządu WFOŚiGW
w Krakowie Kazimierz Koprowski
Dyrektor RZGW Wody Polskie
w Krakowie Małgorzata Sikora
PROJEKT ZREALIZOWANY PRZY
WSPARCIU FINANSOWYM GMINY
WIELKA WIEŚ

ZŁAP DESZCZ

**AKCJA SPOŁECZNA
Z INICJATYWY WÓJTA
GMINY WIELKA WIEŚ
KRZYSZTOFA WOŁOŚA**

Złap deszcz

Wicemarszałek
Województwa Małopolskiego
Łukasz Smółka

Ponad miliard ludzi na świecie cierpi z powodu braku dostępu do czystej wody. To zmieniający się klimat sprawia, że coraz częściej występują ekstremalne zjawiska pogodowe - od ulewnych deszczy po długotrwałe susze.

W miastach i wsiach powoduje to problemy nadmiernego nagrzewania oraz braku wody dla roślin, coraz mniej wody też wsiąka w ziemię. Zagospodarowanie wód opadowych jest podstawowym mechanizmem adaptacji do zmian klimatu, a ich zatrzymanie w miejscu występowania zmniejsza ryzyko podtopień i łagodzi skutki suszy. Dzięki wykorzystaniu deszczówki można obniżyć koszt utrzymania kanalizacji. Wykorzystanie wód opadowych może też ograniczyć zużycie wody pitnej.

Polska wysycha i wkrótce, w związku z nadciągającą katastrofą klimatyczną, możemy się spodziewać przerw w dostawie wody pitnej. Pomysł by zacząć regularnie zbierać deszczówkę wydaje się być prostym krokiem w kierunku oszczędzania naszych ograniczonych zasobów wodnych. Powinniśmy zadbać, by jak najwięcej wody pochodzącej z opadów zachować do dalszego wykorzystania. Bo używanie wody pitnej, uzdatnionej, do innych celów - mycia samochodu, podlewania ogrodu - dzisiaj jest już marnotrawstwem. Zamykamy obieg, nie marnujemy wody. Wiemy że „Woda to życie”, ale niestety często marnotrawimy ją, chwilowo mając jej dostatek.

Musimy uświadomić mieszkańcom Małopolski konieczność oszczędnego gospodarowania wodą, w tym zmiany sposobu korzystania z wód deszczowych. Retencjonowanie wody w miejscu jej powstawania umożliwi zasilenie warstwy wodonośnej, a tym samym ograniczy odpływ wody ze zlewni do odbiorników. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wystąpienia ulew i przyczynia się do zmniejszenia zagrożenia powodziowego. Gromadzenie wody z jednej strony pomaga rozwiązać problem z jej odprowadzeniem, z drugiej pozwala na oszczędzanie wody pitnej w gospodarstwie domowym. To poprawa lokalnego mikroklimatu, utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych, a także, a może przede wszystkim ograniczenie wykorzystywania wody pitnej.

Cieszę się z tej inicjatywy Wójta Gminy Wielka Wieś Pana Krzysztofa Wołosa i Stowarzyszenia Homini et Terrae, którzy kampanią społeczną „Złap deszcz” chcą dotrzeć z informacją na jej temat do mieszkańców gmin podkrakowskich, zapoznawać z jej celem dzieci szkolne i dorosłych, współpracując w jej realizacji z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie i Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego.

Złap deszcz

Wójt
Gminy Wielka Wieś
Krzysztof Wołos

Dostrzegam silną potrzebę wspierania działań z zakresu małej retencji i działań oszczędzających wodę na terenie naszej gminy. Obecnie w wielu miejscowościach buduje się bardzo dużo osiedli mieszkaniowych, a co za tym idzie powstaje coraz więcej nawierzchni utwardzonych, nieprzepuszczalnych, takich jak asfaltowe drogi, wybrukowane place i chodniki. Powstaje wiele budynków, zwiększa się zatem powierzchnia dachów.

Wszystko to sprawia, że coraz mniej jest terenów zielonych, coraz mniej wody pitnej oraz tej, która jest wchłaniana w glebę. Dlatego to bardzo ważne, by zagospodarowywać deszczówkę, łapać ją tam, gdzie można i albo opóźnić jej spływ do kanalizacji deszczowej, albo magazynować i wykorzystywać w okresach suszy.

Pomoc finansowa dla gmin została już ogłoszona. Gminy mogą otrzymać dotację przeznaczoną na zadania związane ze zbieraniem wody opadowej z budynków użyteczności publicznej. Zarząd Województwa Małopolskiego przeznaczył w tym roku środki m.in. na budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji, w związku z tym rolnicy mogą składać wnioski na budowę mikro zbiorników, których zadaniem jest poprawa struktury gleb rolnych.

Uważam, że powszechne wdrożenie takich działań będzie miało istotny wpływ na zwiększenie wykorzystania wody deszczowej. Zbieranie wody i jej oszczędzanie powinno być codziennym działaniem mieszkańców, administracji publicznej, a także podmiotów prywatnych.

Nasza wspólna kampania „Złap Deszcz” ma na celu uświadomienie mieszkańcom gminy Wielka Wieś, zarówno tym dorosłym jak i dzieciom, konieczność oszczędzania wody. Zrozumienie potrzeby i wytworzenie nawyków gromadzenia wody deszczowej to nie tylko oszczędność w aspekcie finansowym, ale przede wszystkim ekologicznym i społecznym.

Cieszę się z rozpoczęcia kampanii społecznej „Złap Deszcz” właśnie na terenie naszej gminy. Jestem przekonany, że wspólnie z pasjonatami ekologii ze Stowarzyszenia „Homini et Terrae” uda nam się dotrzeć z założeniami programu oszczędzania i gromadzenia wody do wszystkich mieszkańców naszej gminy. Liczę na to, iż już niedługo pozyskamy także dofinansowanie na instalację zbiorników do gromadzenia deszczówki w indywidualnych domach naszych mieszkańców.

Bardzo mi miło, że wicemarszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka osobiście zaangażował się we wsparcie naszej kampanii, a swoim patronatem objęły nas takie instytucje jak: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Krakowie.

Organizatorzy kampanii społecznej „Złap Deszcz” zapraszają szkoły i przedszkola z terenu Gminy Wielka Wieś do wzięcia udziału w konkursie plastycznym realizowanym podczas kampanii

Regulamin Konkursu Plastycznego „Złap Deszcz” 2020 r.

Konkurs Plastyczny „Złap Deszcz” jest jednym z elementów kampanii społecznej „Złap Deszcz” zainicjowanej przez Wójta Gminy Wielka Wieś i Stowarzyszenie „Homini et Terrae” (łac. Człowiekowi i Ziemi). Kampania ma na celu zapoznanie mieszkańców Gminy Wielka Wieś z ogólnopolskim i ogólnoświatowym problemem braku wody, zwiększenie świadomości ekologicznej i zaktywizowanie młodzieży do uczestnictwa w przedsięwzięciach związanych z ochroną zasobów wody.

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych i przedszkoli, jest współfinansowany przez Gminę Wielka Wieś w ramach otwartego konkursu na realizację zadań w zakresie wspierania i upowszechniania ekologii oraz ochrony środowiska przyrodniczego.

1. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych i przedszkoli,
2. Tematyką konkursu jest rozumienie przez dzieci potrzeby oszczędzania wody,
3. Do konkursu przyjmowane są prace wykonane samodzielnie przez uczniów dowolną techniką,
4. Nie przyjmowane są prace wykonane grupowo,
5. Uczestnik konkursu może zgłosić dwie prace,
6. Prace oceniane będą przez komisję konkursową powołaną przez organizatorów kampanii,
7. Laureaci otrzymają puchary i nagrody rzeczowe, których uroczyste wręczenie nastąpi w dniu 20 września 2020 r. podczas fiesty ekologicznej zorganizowanej w Dolinie Będkowskiej obok schroniska „Brandysówka”,
8. Prace należy dostarczyć do dnia 15 września 2020 r. do godz. 12.00 do biura Stowarzyszenia Homini et Terrae, 32-080 Zabierzów, ul. Kolejowa 38, tel. 12 285 23 75, email: biuro@hominietterrae.pl,
9. Prace mają być w sposób trwały i czytelny podpisane: Imię i nazwisko, klasa, szkoła, przedszkole, do pracy powinien być załączony numer telefonu lub adres mailowy,
10. Prace konkursowe zostaną przeznaczone na akcje charytatywne,
11. Każdy uczestnik konkursu wyraża zgodę na upublicznienie jego dzieła z podaniem imienia i nazwiska autora i jego szkoły,
12. Organizatorem konkursu jest Stowarzyszenie Homini et Terrae, 32-080 Zabierzów, ul. Kolejowa 38.